

VIESTIPARTIOLAINEN

Numero 1-2/96

World Scout JOTA
39th Jamboree-on-the-Air

1996
October 19-20 octobre

39e JOTA Scout Mondial
Jamboree-sur-les Ondes

Took part:
A participé _____

Ajankohtaista asiaa viestipartioinnista

- Jamboree on the Air 1996
- Taitomerkit
- Miksi Poliisi vei puhelimeni ?
- Partioawardit
- 68 Mhz:n Partiokanava

VIESTIPARTIOLAINEN

(Entinen Radiopartiolainen)
Numero 1-2/1996, 4. vuosikerta

PÄÄTOIMITTAJA

Paavo Helenius, puh. 049-639 653

AVUSTAJAT

Antero Hagelberg
Harri Hyvönen
Tuomo Niemi
Heli Vöyrykkä

JULKAISIJA

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry.
Viesti- ja Pelastuspalveluryhmä, Helsinki
Tiedotus
C/O Paavo Helenius
Haukikuja 4 B 7
37800 Toijala
Painopaikka Tampereen Pikakopio

SP:N VIESTI- ja PEPARYHMÄ

Puheenjohtaja:

Antero Hagelberg, puh. 049-521 290
- partiolaisten 68 MH:n kanavaan
liittyvät asiat
- kansainväliset yhteydet

Varapuheenjohtaja:

Heikki Rantanen
- SP:n JOTA-yhdysmies

Sihteerit:

Paavo Helenius, puh. 049-639 653
- tiedotus ja Viestipartiolaisen toimitus

Jäsenet:

Markus Hamro-Droz, puh. 09-505 2232
Petteri Harjulehto, puh. 09-278 7143
Seppo Koskelainen, puh. 02-235 1886
Tuomo Niemi, puh. 050-60421
Markku Sund, puh. 049-287 982
Leena Vilpo, puh. 02-254 2450

Ohjelmajohtaja:

Juha Tomberg, 09-465 810

Tarkemmat yhteystiedot saat Partiotalosta
puh. 09-752 4011

Päätoimittajan kynästä

Syksyn toimintakausi meillä partiolaisilla on jälleen lähtenyt käyntiin vauhdilla. Takana on ehkä hieman sateinen leirikesä ja edessä työntäyteinen talvi. Meidän radipartiolaisten vuoden päätapahtuma JOTA -96 alkaa myös uhkaavasti lähestyä. Enää muutama viikko on jäljellä tähän kansainväliseen kokoontumiseen. JOTA-viikonlopun aikana on mukava kuulla tuttuja kutsuja ja löytää uusia tuttavuuksia radiopartiolaisten suuresta joukosta. Lue siis tarkkaan tässä lehdestä löytyvät JOTA-ohjeet ja tule mukaan radioaalloille.

Menneen kesän ehdoton kohokohta oli LOISTO -96 suurleiri Hangossa. Partiolaiset olivat sieltä aktiivisesti äänessä kutsulla OI2SUF. Leiriltä pidettiin yli 600 QSO:a, joten suuret kiitokset kaikille, jotka olivat mukana operaattoreina. Leirin viestiyhteyksistä huolehti yli kahdenkymmenen hengen vahvuinen 'tiimi', joka rautaisella ammattitaidolla rakensi toimivat puhelin- ja radioyhteydet leirin johdon käyttöön. Tekniikan kehittymistä todistaa hakulaitteiden (numero- ja tekstihaut) runsas käyttö. Edellisiin suurleireihin verrattuna välitettävistä viesteistä suurin osa hoidettiin hakulaitteiden avulla. Toinen suuri muutos edellisestä suurleiristä oli matkapuhelimien suuri määrä. Onhan viimeisen kuuden vuoden aikana kännyköiden määrä moninkertaistunut. Viestiläiset kuitenkin osoittivat, että kehityksessä pysytään perässä ja homma hoidetaan mallikkaasti. Kiitokset kaikille viestiläisille ja tavataan taas näissä merkeissä.

Vielä olisi eräs henkilö jota haluaisin muistaa näin viestipartiolaisen palstalla. Nimittäin SP:n pitkäaikainen JOTA-yhdysmies Bosse, OH0BHU, on jäänyt tehtävästä ansaitulle eläkkeelle. Bosse on toiminut aikaisemmin Iniössä ja viime vuodet hän on aktivoitunut Ahvenanmaata Vårdöstä käsin. Molemmissa kunnissa hän on mm ollut mukana perustamassa lippukuntaa. Tammikuussa Bosselle myönnettiin SP:n hopeinen ansiomitali ansiokkaasta toiminnasta radiopartioinnin hyväksi. Suuret kiitokset Bosselle ja varmasti kuulemme jälleen JOTA:ssa tutun äänen Ahvenanmaalta.

'Radioaktiivista' toimintakautta kaikille viestipartiolaisen lukijoille ja tavataan bandilla.

Pave

39. Jamboree On The Air 19.-20.10.1996

Tervetuloa kansainväliselle partioleirille radioaalloilla!

Mikset tulisi viettämään mielenkiintoista viikonloppuleiriä kansainvälisimpään partio-tapahtumaan koko vuoden aikana? Vuosittain radioamatööripartiolaiset kokoontuvat "etteriin" viettämään hauskaa ja mielenkiintoista viikonloppuleiriä. Tänä vuonna jo 39:tta kertaa.

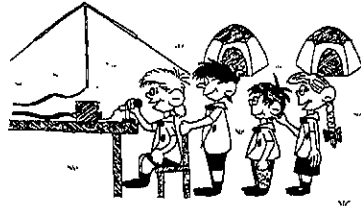
Idea syntyi maailmanjamboreella Englannissa v. 1957, jolloin muutamat innokkaat radioamatööri-toimintaa harrastavat partiolaiset päättivät tavata vuosittain radioaalloilla.

Radioamatööripartiolaiset voivat tietysti pitää yhteyksiä milloin tahansa vuoden aikana, mutta kerran vuodessa on tarkoitus koota yhteen mahdollisimman paljon asemia.

Tapahtuma pidetään joka vuosi lokakuun kolmantena (täytenä) viikonloppuna. Oikea päivämäärä on siis **19.-20.10.** JOTA-viikonloppuna partiolaisien radioamatööri-asetat kutsuvat toisiaan eri puolilla maailmaa. Mukana on asemia yli sadasta partiomaasta ja viime vuonna tapahtumaan osallistui yli 30 000 radioamatööri-asemaa, joiden toimintaa seurasi lähes 600 000 partiolaista. Joka vuosi JOTA:an osallistuvien määrä on kasvanut. Lähde siis sinäkin mukaan radioaalloille.

JOTA-tapahtuman aikana kuulemme muiden maiden partio-toiminnasta ja kerromme omasta toiminnastamme. Silloin vaihdetaan kuulumisia, hauskoja partio-kokemuksia, solmitaan uusia tuttavuuksia, opetellaan sanomaan tervehdyksiä vieraila kielillä, tutustutaan radioamatööri-toimintaan, jne...

Yhdessä voidaan opiskella mm. morsetusta, tavausaakkosia englanniksi tai muita viesti-partiointiin liittyviä asioita, valmistaa

värkkäitä QSL-kortteja lähetettäväksi vasta-asemille ja ennen kaikkea elää todeksi ystävyyttä yli rajojen!

Avoim tapahtuma

JOTA on avoin tapahtuma kaikille partiolaisille. Radioamatööri-toimintaa säätelevät määräykset tosin edellyttävät, että radiolähettäjiä saavat käyttää vain radioamatööriin pätevyystodistuksen omaavat henkilöt. Hänen ei tarvitse JOTA:an osallistuakseen olla kuitenkaan partiolainen.

Partiolaiset voivat osallistua tapahtumaan seuraamalla partioasemien kanssa pidettäviä yhteyksiä ja avustamalla radioamatööriä monin eri tavoin. Lisäksi jokainen voi pitää omaa lokikirjaa pidetyistä yhteyksistä. Kuka tahansa voi itse etsiä ja kuunnella JOTA-asemien työskentelyä radioamatööri-vastaanottimen avulla. Kuuntelija-amatöörit (SWL) voivat lähettää JOTA-asemille kuuluvuusraportteja.

JOTA:n aikana voidaan järjestää myös radiopartiointiin liittyvää oheistoimintaa (radiosuunnistus, partio-VHF koulutus, DX-kuuntelu, rakentelu, jne...) Monipuoliset puuhan ainekset löytyvät myös JOTA-taitomerkin suorittamisesta

(ohjeet JOTA-raportin takakannessa ja taitomerkit vihkosessa). Hihamerkin suorittamisesta voit keskustella tarkemmin mukana olevan radioamatöörioperaattorin kanssa.

JOTA-merkin voit tilata suorituksen jälkeen radiopartioyhdyshenkilö Tuomo Niemeltä, puh. 950-60 421. JOTA-merkkiä ei ole saatavissa Partiokaupoista.

Pääasema Kauniaisissa

Suomen Partiolaiset ry:n pääasema on tänä vuonna Toijalassa, josta se on äänessä kutsulla OI3JAM. Operaattorina toimii Pave OH3NKK. Pääasema johtaa OH-asemien tapaamiset.

Suomen Partiolaisien toinen asema OH6SUF on äänessä Jyväskylästä operaattorina Hartsu OH6VM. Suomen Partiolaisien kolmas asemana OH9SGF sijaitsee tänä vuonna Ivalossa.

Lisäksi olemme saaneet käyttöömmme Suomen Radioamatööriliitto ry:n kutsun OH8S (Scouts), joka on äänessä Kajaanista operaattorina Olavi OH8EC.

Eri maiden pääasemat tunnistaa usein niiden erikoiskutsuista. Näistä "JAM"-suffiksi on kaikkein yleisin. Myös pelkkä "S"-suffiksi on varsin yleinen pääaseman tunnus. Muista erikoistunnuksista mainittakoon A47JOTA (Oman), AP2BS (Pakistan), GB2Gp (Gillwell Park, Lontoo) ja K2BSA (Boy Scouts of America).

Kansainvälisenä pääasemana työskentelee Partioaikien Maailmanliiton radioamatööri-asema HB9S Genevessä.

Työskentelyohjeita

JOTA-asemia kutsutaan "CQ JAMBOREE" (sähkötyksellä "CQ JAM"). Kansainväliset partioaajuudet toimivat JOTA:n aikana lähinnä kutsutaajuuksina. Varsinaisia yhteyksiä ei siis näillä taajuuksilla pidetä,

vaan siirrytään lähimmälle vapaalle taajuudelle.

Radioyhteydet merkitään määräyksien mukaan radioamatööri-aseman lokikirjaan ja JOTA-lokiin, jonka löydät tämän lehden keskiaukeamalta. Jokainen JOTA-yhteyksiä seuraava partiolainen voi täyttää oman lokinsa. Tapahtuman jälkeen lokit ja yhteenveto lähetetään Suomen JOTA-ohjaajalle osoitteella: Heikki Rantanen, Partiotalo, Kylänvanhimmantie 29, 00640 HELSINKI. Raportin mukana voitte lähettää myös valokuvia, lehtileikkeitä, ym. materiaalia, jota voidaan käyttää Viestipartiolaisen materiaalina.

Suomalaisten tapaamisajat

OH-asemien JOTA-avajaiset pidetään lauantaina 21.10. klo 12.45 Suomen aikaa taajuudella 3750 kHz.

Pääasemalta OI3JAM annetaan lyhyt JOTA-tiedotus, jonka jälkeen OH-asetat ilmoittautuvat pääasemalle. Ilmoittautumisia otetaan vastaan myös CW:llä.

Välittömästi pääasemalle ilmoittautumisen jälkeen klo 13.00-15.00 SA JOTA:an osallistuvat OH-asetat kutsuvat toisiaan ja pitävät yhteyksiä keskenään taajuusalueella 3710-3730 kHz (SSB) ja 3535-3545 kHz

(CW) sekä 7075-7085 kHz (SSB) ja 7030-7040 kHz (CW).

Muut tapaamiset:

lauantai

klo 15.45 SA 3750 kHz (SSB)

klo 16.30 SA 3535 kHz (CW)

sunnuntai

klo 11.00 SA 7090 kHz (SSB)

klo 12.00 SA 3740 kHz (SSB)

(SA = Suomen aikaa)

Pohjoismainen Peli

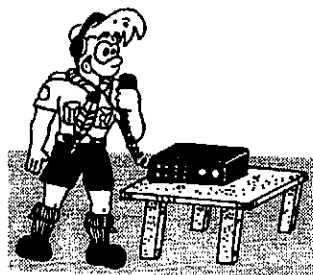
Tänä vuonna on JOTA:ssa myös Pohjoismainen peli, jossa on tarkoitus ratkaista oheisen ruudukon mukainen Puzzle-tehtävä.

Pääasemat jakavat kullekin asemalle koodoja, joiden avulla ruudukkoon täydennetään kullekin riville yksi JOTA:an liittyvä sana. Asemat voivat jakaa saamia koodoja eteenpäin muille pohjoismaisille asemille. Kirjaimet annetaan seuraavassa muodossa: A 4 = B eli aakkosnimillä (Aarne neljä on Bertta).

Kun olet saanut oikein sijoitettua kaikki sanat ruudukko, pitäisi H-sarakkeeseen muodostua, jokin radiopartiointiin liittyvä sana.

Kuulumisiin

Tässä olivat tämän vuotiset JOTA-ohjeet. Toivotaan jälleen runsasta osanottoa ja tavataan bandilla.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														
13														

Vinkkejä Viestitys-taitomerkkiä varten

Uudet taitomerkit

Uusiin taitomerkkeihin kuuluvat viestitys-, pepa- ja JOTA-merkit. Tässä lehdessä ja tulevissa numeroissa kerromme muutamia vinkkejä, jotka helpottavat merkin suorittamista. Ensimmäisenä annamme vihjeitä viestityksen suorittamiseen (seuraavassa numerossa PePa-merkki!). Ensin kertauksena merkin suoritusvaatimukset.

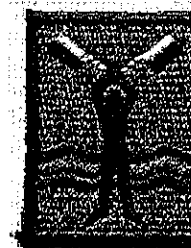

Viestitys kisällitaso:

1. Tutustu jonkin viestitysaseman toimintaan (esim. radioamatööri-asema, suurleirin tai vapaaehtoisen pelastuspalvelun viestikeskus).

Mieti etukäteen valmiiksi kysymyksiä.

- Lähetä ja vastaanota viesti käyttämällä suomenkielisiä aakkosnimiä.
- Selvitä partiolaisia koskevat VHF-puhelimiin liittyvät määräykset.
- Kokoa LA-, PR-27- tai partiolaisten VHF-puhelin käyttökuntoon ja ole yhteydessä sillä toiseen asemaan.
- Käytä oikein hyväksytyjä käsimerkkejä.
- Tutustu lentokoneen kuviomerkkeihin ja harjoittele maasta ilmaan-merkkejä.
- Opettele soittopyynnön lähettämistä puhelinvastajaan ja kaukohakulaitteeseen.
- Opettele käyttämään matkapuhelinta (ARP, NMT tai GSM) ja selvitä, miten käyttäisit matkapuhelinta onnettomuustilanteessa.

Viestitys mestaritaso:

1. Suorita partiolaisten viestikurssi tai radioamatööri-tutkinto.

2. Tutustu erilaisiin näköön ja kuuloon perustuviin kansainvälisiin hätämerkkeihin ja perustele, milloin mitään niistä käytetään.

3. Osaa morsemerkit ja lähetä sekä vastaanota morsesanoma summerilla, pillillä tai lampulla.

4. Harjoittele hätäkutsun ja hätäsanoman lähettämistä ilman oikeita viestivälineitä.

5. Lähetä ja vastaanota viesti käyttämällä kansainvälisiä aakkosnimiä.

Vinkkejä viestitystaitomerkin suoritukseen

Kisällitaso:

1. Ottakaa selvää paikkakunnan radioamatööreistä tai -kerhosta. Jos et tunne paikkakunnalta ketään radioamatööriä, voit kysyä yhteystietoja Suomen radioamatööriiliitosta (puh. 09-562 5973). Soittakaa ja sopikaa esittelykäynti. Radioamatöörit ottavat yleensä mielellään vierailijoita asemalleen. Muita sopivia tutustumiskohteita ovat leirit, PT-kisat tai paikallisen poliisiaseman viestikeskus. Pohtikaa edellisessä kokouksessa valmiiksi kysymyksiä ja kirjoittakaa ne paperille, etteivät unohdu!

2. Aakkosnimet löydät partiolaisten PEPA-infosta. Tämän tehtävän voitte yhdistää esim. kohtaan 4. Jos lippukunnastasi ei löydy oranssia PEPA-info kirjaa, voit tilata sen Partiotalosta (puh.09-752 4011).

3. ks. esim PEPA-info tai lue tarkaan tämä lehti.
4. Mikäli Lippukunnallanne ei ole omia puhelimia, kysykää piirin viestiohjaajalta, SPR:n ea-ryhmiltä tai erämiehiltä etc.
6. ks. PEPA-info.
7. Jonkun kotona on varmasti puhelinvastaaja. Jos ette tunne ketään, jolla olisi kaukohakulaite tai ette saa laitetta lainaksi, niin käykää läpi paperilla!
8. Onnettomuustilanteen varalta: Mistä virta päälle? Miten soitetaan? Häätäpuhulut numeroon 112. GSM-puhelimesta voi soittaa ilman korttia tai PIN-tunnuslukua hätänumeroon 112. Käykää myös ARP:n ohjeet huolella läpi.

Mestaritaso

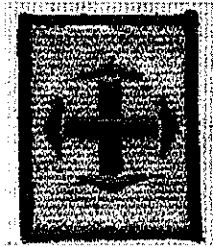
1. Katso viestikurssin pvm ja pitopaikat piirisi toimintakalenterista. Jos oma piirisi ei järjestä viestikurssia, voit kysyä Partiolasta lähimpiä kursseja.
2. ks. partiolaisten PEPA-info ja Olli Aulion partiolaisen kirja.
4. Ei saa harjoitella "oikeasti", siis **ÄLÄ käytä puhelinta/radiota**. Mitä asioita tulee hätäkutsusta ilmetä? Entä jos ollaan mökillä saarella tai kaupungissa kotona?
5. Käyttäkää radiopuhelinta tai vaikka tavallista puhelinta suorittamalla puhelin kierros (Vjohtaja, vartiolainen nro 1, nro 2, nro 3, VJ takaisin).
Seuraavalla kerralla käydään läpi tuliko oikein tai voidaan ilmoittaa uusi kokouspaikka ennen vartioiltaa.

Kirjallisuutta, jota voit käyttää apuna molemmissa tasoissa:

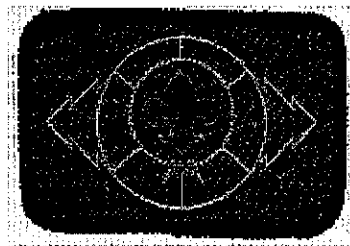
- Partiolaisten PEPA-info
- Partiolaisen kirja (Olli Aulio)

Kysykää apua piirin viestiohjaajalta. Hän neuvoo mielellään ja auttaa mm. yhteyden ottamisessa radioamatööreihin sekä materiaalin hankkimisessa.

Seuraavassa numerossa saat vihjeitä PePa-taitomerkin suoritukseen. Ei muuta kuin innolla taitomerkkejä suorittamaan. (Heli Vöyrykkä)

PePa-Taitomerkki

JOTA-Taitomerkki

JOTA-Raportti

Radioamatööri-/SWL-aseman tunnus: _____

JOTA-aseman sijaintipaikkakunta: _____

Lippukunta / piiri: _____

JOTA-operaattorit: _____

Aseman haltijan nimi: _____

Oma lippukunta (jos partiolainen): _____

JOTA-TAPAHTUMAAN OSALLISTUI:

- Partiotyttöjä: _____

- Partiopoikia: _____

- Radioamatöörejä: _____

- Vierailijoita: _____

YHTEENSÄ: _____

Pidimme JOTA-yhteyksiä seuraaviin OH-asemiin:

Saimme JOTA-yhteyksiä seuraaviin partiomaihin:

JOTA-yhteyksiä yhteensä: _____

Lähetämme tämän mukana JOTA-tapahtumaamme liittyvää materiaalia:

- QSL-korttimme ja tietoa laitteistostamme
- Valokuvia/piirustuksia/esitteitä
- Lehtiartikkeleita
- Ehdotuksemme ensi vuoden tapahtumaa varten
- Mainintoja mielenkiintoisista yhteyksistä
- Juttuja hauskoista tapahtumista / tilanteista
- Infoa partioaseman erityispiirteistä
- Tietoa tapahtumaamme liittyneestä oheisohjelmasta
- Pohjoismaisen JOTA-pelin ratkaisun
- Kansainvälisen JOTA-pelin ratkaisun
- _____

Raportti palautetaan marraskuun loppuun mennessä Suomen JOTA-yhdysmiehelle osoitteella: Heikki Rantanen, C/O Partiotalo, Kylänvanhimmantie 29, 00640 Helsinki

Miksi poliisi vei radioni?

Eli radioharrastajan lyhyt oppimäärä pykäläviidakossa ...

Radioaaltoja ja -laitteita käytetään nykyään lähes kaikilla elämän osa-alueilla. Monia näistä käyttötavoista ei edes tule ajatelleeksi, niin jokapäiväisiä ne ovat.

Koska radiolaitteiden käyttöä koskevista säännöksistä ja niiden valvonnasta liikkuu "piireissä" jos jonkinmoista tarinaa, minua pyydettiin kirjoittamaan asiasta tähän lehteen. Tarkoitus ei ole pilata kenenkään iloa, mutta tieto on luuloa parempi näissäkin asioissa. Olen myös havainnut, että kokeneillakin harrastajilla on joskus melkoisia aukkoja pykälätietämyksessä oman harrastuspiirinsä ulkopuolelta.

En edes kuvittele omaavani kaikkea maailmankaikkeuden tietoa tästäkään aiheesta ja kaikkiin tulkintoihin tulee suhtautua ominani. Palaute kelpaa. Sitä voi toimittaa vaikkapa lehden päätoimittajan kautta.

Olen puuhastellut mm näiden kysymysten parissa useiden vuosien aikana radiolaitteisiin liittyvien rikosten tutkijana ja seuraava on köyhä kooste siitä, mitä vaatteisiin on matkan varrella tarttunut. Olen myös yrittänyt välttää liian syvää kahlaimista erikoislaitteiden erikoisessa maailmassa.

Ja sitten asiaan ...

Radiolaki

Radiolaitteiden käyttöä säännellään Suomessa Radiolaila ja Radioasetuksella, sekä niiden perusteella annetuilla alemmilla normeilla, joita antavat Liikenneministeriö (LM), ja Telehallintokeskus (THK). Myös 1.9.1995 voimaan astuneessa Rikoslain 38 luvussa on tahallista radiohäirintää koskevia säännöksiä.

Välillä kuulee, että lainsäätäjät ja viranomaiset nipottavat tyhjästä "kahlitessaan" ihmisten harrastustoimintaa. Monasti nämä mielipiteet ja tarinat juontavat juurensa tapauksiin, missä tarinan alkulähde on ensin rikkonut säännöksiä ja sitten joutunutkin vastuuseen.

Miksi ?

Käytettävissä oleva radiotaajuusspektri on rajallinen luonnonvara. Se ei kulu käytössä, mutta sille mahtuu kerrallaan vain määrätty määrä toimintaa. Tekninen kehitys tosin parantaa koko ajan tilannetta, mutta rajattomaksi eivät taajuusresurssit muutu. On siis oltava "marssijärjestys" minkä mukaan toimitaan, jotta kaikki mahtuvat mukaan.

Spektri voi myös "saastua" häiriöiden vuoksi. Yksi paha häiriö voi sotkea monien järjestelmien toimintaa. Radio- ja sähkölaitteet aiheuttavat ympäristöönsä radiotaajuisia häiriöitä. Siksi niille on asetettu teknisiä vaatimuksia. Täyteen häiriöttömyyteen ei voi päästä, mutta näin pyritään varmistamaan laitteiden "rauhanomainen rinnakkaiselo".

Hyvä puoli asiassa on se, että kun "saasteen" lähde poistetaan "verkosta", lakkaa saastuminenkin siltä osin heti. Mm tämän vuoksi viranomaiset valvovat sekä radiospektrin käyttöä että laitteita ja tarvittaessa puuttuvat niin teknisiin kuin "käyttäjähäiriöihin". Häiriö voi olla puhtaasti tekninen tai radion käyttäjän toiminnasta tahattomasti johtuva, mutta häirintä on tahallista ja rangaistavaa.

Radioaalto eivät myöskään kunnioita valtakunnanrajoja. Suomi on kansainvälisillä sopimuksilla sitoutunut huolehtimaan myös radioasoidensa hoitamisesta. Jos kuka tahansa saisi käyttää mitä tahansa radiolaitteita millä tehoilla, taajuuksilla, modulaatiolajeilla jne tahansa, olisi seuraus

hetken päästä se, että kukaan ei voisi käyttää mitään. Tämä lamauttaisi monia yhteiskunnan toimintoja. Sen verran merkittäviä radiojärjestelmät tänä päivänä ovat.

Lupa

Radiolähettimen hallussapitoon ja käyttöön on oltava lupa. Asetuksella voidaan säätää, milloin lupaa ei tarvita. Ellei muuta ole säädetty, kaikilla lähettimillä on oltava lupa, olivat ne kuinka "pieniä" tahansa. Jo hallussapito vaatii luvan.

Lupia on monenlaisia. THK voi myös muuttaa luvan ehtoja tai peruuttaa sen. Lupaa ei yleensä voi siirtää toiselle. Lupa ja mahdollinen vaadittava pätevyystodistus on säilytettävä lähettimen välittömässä läheisyydessä.

Asioita, joihin luvassa kannattaa kiinnittää huomiota:

- Kenelle lupa on myönnetty,
- Mihin tarkoitukseen se on myönnetty,
- Mille taajuuksille se on myönnetty, jos ne on mainittu,
- Mille alueelle se on myönnetty (lupia on sekä paikallisia, että valtakunnallisia),
- Onko lupa voimassa?

Lupamääräykset saattavat olla varsin monimutkaisia. Hyvä esimerkki ovat 68 MHz alueen ns "harrastuskanavat" (8 kpl), joissa vallitsee eroja mm kanavien käyttötarkoituksen, laitteen tyyppin (liikkuva, tukiasema), luvan saajan (yksityinen henkilö, yhdistys) ja kanavaryhmien kanavien ristiinkäytön suhteen.

Ainoa lähes yhteinen nimittäjä on, että luvat ovat valtakunnanlaajuisia (poikkeus on "reserviläiskanava" 8, jonka käyttö on kielletty eräillä alueilla).

Lupien myöntämisperusteista em kanaville on olemassa THK:n ilmoitus noudatettavista periaatteista 23.11.1992. Se on syytä lukea useampaan kertaan pitäen

em seikat mielessä. Em paperin saa THK:sta.

Esimerkiksi kanavalle 6, 68.575 MHz myönnetään lupia Suomen Partiolaiset Ry:n lippukunnille ja piireille partiotoimintaan liittyvään radioliikenteeseen. Yksityishenkilö ei siis voi saada lupaa ollenkaan. Hän voi omistaa laitteen, mutta lupa on lippukunnan. Laitetyyppejä ei ole rajoitettu. Metsästyskanavalle 5 taas voi käytännössä kuka tahansa saada luvan "metsästyskäyttöön", mutta vain liikkuville asemille.

Kanaville 1-4 myönnetään aina lupa kaikille kanaville, vaikka käyttäjä toimisikin vain yhden harrasteen (tiepalvelu, autourheilu, vapepa) piirissä. Kanavien 5, 7 (SPR) ja 8 "ristiinkäyttö" taas on säännelty eri tavalla. Partiolaisten kanava 6 on ainoa, jolla ei ole minkäänlaista "ristiinkäyttöä" muiden kanavien kanssa. Partiolaisten lupia koskeva SP:n ohje löytyy tästä lehdestä.

Kun otat oudon laitteen haltuusi/käyttöösi, muista siis aina tutustua lupaun.

On keskusteltu, riittääkö A5-kokaisen luvan sijasta valokopio luvasta, kun kyseessä on käsiradio, jota käytetään maasto-olosuhteissa. Lain mukaan tämä ei riitä. Toisaalta kelvottomaksi nuhjaantunut lupakaan ei ketään hyödytä.

Maastotoiminnassa voisi ajatella kompromissia, missä alkuperäiset luvat ovat mahdollisessa viestikokouksessa tai ajoneuvossa suojassa ja laitteiden mukana ovat kopiot. Tämä ei kuitenkaan ole se, mitä laki sanoo. Käytännössä ongelmia tuskin syntyy. Pelkkä kopio ei käy mm siksi, että peruutetustakin luvasta voi olla olemassa kopioita. Eihän kopio käy auton rekisteriotteeksikaan.

Luvasta vapautetut radiolähetimet

Radiolähetin ei tarvitse lupaa, jos

- Se on **pysyvästi** tehty kykenemättömäksi radioviestintään eli Laitteen sisuksi on murjottu niin, että uuden kokoaminen osista

rupeaa olemaan helpompaa, kuin vanhan korjaaminen.

- Sen **haltija osoittaa ilmeiseksi** , että tarkoitus ei ole radioviestintään käyttäminen (lähinnä museointi/keräily)

- Se toimii vain THK:n sille vahvistamalla yhteistaajuuksilla ja sen vaatimustenmukaisuus on THK:n määräämällä tavalla osoitettu (tyyppihyväksyntä). Näitä laitteita ovat mm LA- ja PR-27 puhelimet, matkapuhelimet, johdottomat puhelimet ja monet radio-ohjattavat laitteet (lelut ym). Paljon muitakin ryhmiä on. Käytännössä tätä kautta suurin osa Suomessa olevista laillisista lähetimistä vapautuu luvista.

- Se on käyttötarkoituksen ja häiriövaaran kannalta vähämerkityksinen, sen mukaan kuin THK määrää. Myös tällaisen laitteen vaatimustenmukaisuus tulee olla osoitettu, kuten edellä.

Hyväksymismerkki

Luvasta vapautetussa radiolähetimessä on oltava THK:n hyväksymismerkki, joita on erilaisia. Yhteisiä piirteitä niille ovat THK:n "maapallologo" (kts esim. TV-lupa), sekä tekstit "tyyppihyväksytty NMT450, NMT900, ARP tai AUTONET matkaviestin" tai "Hyväksytty luvatta" ja laitteen merkki ja tyyppi.

Merkki on isoimmillaan n 2 x 5 cm ja pienimmillään n 1 x 2 cm. Matkaviestinmerkin tekee laitteen valmistaja tms. Muihin laitteisiin tarran hankkii THK:lta valmistaja tai maahantuoja. Puuttuvan tai tuhoutuneen tarran hankkii laitteen haltija THK:sta. Tarran puuttuminen ei tee muuten vaatimusten mukaisesta laitteesta laitonta, mutta se on hankittava. Tarkkaan ottaen kyseessä on myös radiolain rikkominen, mistä myöhemmin lisää.

Vanhoja isoja tarroja, joissa on 3 riviä X-kirjaimia, on yhä jonkin verran liikkeellä. Ne eivät osoita yhtään mitään. Niiden olemassaolo johtuu painatus- ja

postitusteknisestä kömmähdyksestä. Tällaisia tarroja ei ole tehty enää vuosin.

Laitetta ostaessa kannattaa verrata tarran merkintöjä ja laitteen merkki- ja tyyppi-merkintöjä keskenään sen toteamiseksi, että kyseessä on tarraa vastaava laite.

Kansallista tyyppihyväksyntää ei vaadita (THK 17/92 M) seuraavilta radiolaitteilta:

- Erillinen radiovastaanotin, jossa ei ole sähkömagneettisia värähtelyjä synnyttäviä osia (ns kidekone),
- Erillinen radiovastaanotin, joka toimii enintään 30 MHz taajuuksilla,
- yksinomaan radioamatöörikäyttöön tarkoitettu radiolaitteet

Em radioamatöörilaitteen lähetin saa toimia taajuusalueella 26-2450 MHz vain kansainvälisessä radio-ohjesäännössä osoitetuilla taajuusalueilla. Ne ovat hieman laajemmat, kuin ne joita Suomessa radioamatöörilähetyskiin saa käyttää.

Laitteen vapaus hyväksynnästä ei poista luvanvaraisuutta eikä käyttäjältä vaadittavaa pätevyyttä. Laite, jossa on (myös) muita lähetystaajuuksia, ei ole tässä tarkoitettu radioamatöörilaitte.

THK määrää erikseen ne radiolaitteet, joille kansallista tyyppihyväksyntää ei vaadita.

Kaikissa tyyppihyväksytyissä ja "eurohyväksytyissä" radiolähetimissä on oltava tyyppimerkintä, josta pitää ilmetä laitteen valmistaja tai markkinoija ja laitteen tyyppi tai malli.

Erityinen kelpoisuus

Tämä on se kolmas kontrollin laji. Määrättyjen radiolähetinten käyttäjiltä edellytetään kelpoisuutta, mikä yleensä saavutetaan läpäisemällä tutkinto. Erityistä kelpoisuutta vaaditaan seuraaviin radioviestinnän lajeihin:

- meriradioviestintä (mm MERI-VHF "tutkinto")
- ilmailuradioviestintä
- radioamatööriviestintä

- muu THK:n määräämä kansainvälinen radioviestintä

Radiosalaisuus

Eräs ikuisuuskyseminen on se, mitä radiovastaanottimella saa tehdä ja mitä ei. Tällä hetkellä voimassa oleva lainlupakannan mukaan asia selviää Radiolain 7 pykälästä: "Joka vastaanottaa muun kuin hänelle tarkoitettua radiolähetystä, jota ei ole tarkoitettu yleisesti vastaanotettavaksi, ei saa tallentaa sitä, eikä ilmaista tai käyttää hyväksi sen sisältöä taikka tietoa sen olemassaolosta."

Tallentaminen kattaa niin muistiinpanot kuin teknisetkin tallennuskeinot. Käytetty laite on myös tekoväline, joka voidaan tuomita valtiolle. **Ilmaisu** koskee kaikkia tapoja saattaa asia sellaisen tahon tietoon, joka ei ole itse em lähetystä suoraan radiosta kuullut. **Hyväksikäyttö** toteutuu, kun vastaanotettu lähetys jollakin tavalla vaikuttaa vastaanottajan toimintaan. **HUOM!** Jo lähetysten olemassaolon ilmaisu tai hyväksikäyttö on kiellettyä!

2. momentti kieltää teknisesti suojatun radiolähetysten purkulaitteen luvattoman hallussapidon. Tämän piiriin menevät mm laitteet, joilla luvatta vastaanotetaan salattuja satelliitti-TV -lähetystä (kertoiko piraattimyyjiä tästä?). Vastaava kaapeli-TV säännös löytyy muuten Teletoimintalain 29a pykälästä...

3. Momentti mahdollistaa radiolähetysten olemassaolon ja sen tunnistamisen tarvittavien tietojen toimittamisen THK:lle häiriöiden poistamiseksi. Häiriötapaussissa THK on taho, jonka puoleen tulee kääntyä.

Valvonta

Radiolain säännöksiä valvoo Telehallintokeskus (THK). Rikostutunnusta huolehtii poliisi, sillä se ei kuulu THK:n tehtäviin. Eri säännösten kautta mukana tulevia muita mahdollisia viranomaisia ovat

tulli ja rajavartiolaitos omilla toimialueillaan.

THK:lla on tarkastajia, jotka tunnistaa heidän esittämästään muovikortista. He mm valvovat kaupan pidettyjä radiolaitteita ja tutkivat häiriötapaussia. "Radiotarkastajaa" ei pidä sotkea TV-lupatarkastajaan, vaikka molemmat tekevät töitä samalle virastolle. Tarkastajalla on oikeus eräin rajoituksin mm päästä tiloihin, missä on todettu tai todennäköisesti epäillään toimineen säännösten vastainen tai häiriötä aiheuttanut radio- tai sähkölaite. Luonnollisesti hän saa tarkastaa laitteen myös yleisellä paikalla. Samoin radiolaitteen haltijan on esitettävä pyynnöstä hänelle laitteeseen liittyvät luvat, todistukset ja maksutusitteen.

Yleensä viranomaisien kanssa tulee parhaiten toimeen asialinjalla, mutta jokainen toki ratkaisee itse, lähteekö testaamaan esimerkiksi juridiikan tuntemustaan ammatikseen ko asioiden kanssa puuhastelevien kanssa. Usein tarkastus käsittää vain luvanvaraisen laitteen luvan tarkastuksen yleisellä paikalla ja asian ollessa kunnossa toimitus kestää vain hetken.

Mitäs sitten jos kumminkin...

Radiolain rikkomisesta seurauksena on sakkoa. Sakon kirjoittaa poliisi tai jos asia menee oikeuteen, sen määrää oikeus.

Kaikki radioviestintän häirintä on säädetty rangaistavaksi.

Rikoksentekeväline (radiolaite), mahdollinen taloudellinen hyöty ja rikoksen kohde (esim. luvaton luvanvarainen radiolaite) voidaan tuomita menetetyksi.

THK voi peruuttaa luvan tai velvoittaa säännöksiä rikkoneen korjaamaan virheensä. Em velvoitetta THK voi tehostaa uhkasakolla. Eli jos et toimi määräysten mukaisesti poliisi voi tosiaan viedä radiosii.

Ei siitä kumminkaan jää kiinni...

Radiolaitteisiin liittyviä säännöksiä myös valvotaan. Kaikki rikkojat eivät toki jää kiinni missään rikoslajissa, mutta satojen vuosittain valtiolle tuomittujen radiolaitteiden pino paikassa, minne ne toimitetaan, puhuu puolestaan. Viranomaisilla on keinot puuttua radiolaitteiden säännösten vastaiseen käyttöön ja hallussapitoon.

Varastetut laitteet

Suomessa varastetaan vuosittain sellainen määrä radiolaitteita - myös radiopuhelimia - että suurin osa ei voi yksin lukumääränkään vuoksi jäädä varkauden omaan käyttöön. Vanha totuus on, että jos anastettua omaisuutta ei ostettaisi, ei varkauksiakaan nykyistä määrää olisi.

"Käytetyn" laitteen ostoa yksityiseltä, erityisesti tuntemattomaksi jäävältä taholta, pitää sisällään tämänkin mahdollisuuden. Jos tarjous hinnaltaan tai muuten on liian hyvä ollakseen totta, näin todennäköisesti myös on. Jos laitteen tunnistenumerot on hävitetty, tai laite näyttää "suoraan kojelaudasta revityltä" ilman käyttöohjeita, kuitteja tai normaalisti laitteeseen kuuluvia varusteita kannattaa tämänkin mahdollisuus pitää kirkaana mielessä.

Varastetun tavaran ostamista ja hallussapitoa kutsutaan kätkemisrikokseksi, mistä irti pääseminen vaatii muutakin kuin "emmävaantiennyt" -väitteen. Jos laite on ostettu auton perästä parkkipaikalla selvään alihintaan, ovat hyvät selitykset vähissä.

Tiedä aina, keneltä ostat käytetyn laitteen. Tarkista myyjän henkilöllisyys ja kirjoita se muistiin, samoin hänen autonsa rekisterinumero. Jos myyjä muuttuu tässä vaiheessa "ujoksi", älä tee kauppoja. Koska varastettu laite voidaan tuomita menetettäväksi "uudeltakin omistajaltaan", on pelkkää viisautta tietää, mistä lähtee rahojaan peräämään. Kuluttajansuojalainsäädäntö muuten ei päde yksityishenkilöiden välisissä kauppoissa.

Pikku vinkki: Ostaessasi laitetta, tarkista aina poliisilta, onko laite ilmoitettu anastetuksi. Tähän tarvitset yksilöivän tunnistenumeron. Jos sellaiset laitteesta puuttuvat, älä osta sitä. Se, ettei laitetta kysymishetkellä löydy poliisin tietokoneelta, ei tarkoita, etteikö se voisi olla "kuuma". Poliisin tiedostoissa näkyvät vain ne laitteet, jotka on jo ilmoitettu anastetuiksi ja joista on riittävät tuntomerkit.

Lopuksi

Edellä olevassa ei ole kaikki, mitä radioista on säädetty. Säännökset myös muuttuvat. Pykäliin kannattaa tutustua itse. Lakikirjoja on mm kirjastoissa, joskin tuoreet muutokset löytyvät niistä pienellä viiveellä. Myös THK:sta saa tietoa pykälistä, määräyksistä ja niiden tulkinnasta. THK:n vaihde 90 69661 vastaa virastoaikana. Tietoa voit käydä myös itse hakemassa THK:n kotisivuilta osoitteesta <http://www.thk.fi/>, josta löytyy sähköisessä muodossa lähes kaikki määräykset. Viime kädessä "viisus" saattaa löytyä vasta oikeudesta, harvemmin kumminkin.

Yleensä "vaikeaa reittiä" kulkevat henkilöt, jotka jo omastakin mielestään tietävät asiat muita paremmin. Järjen käytöllä ja ottamalla asioista selvää, pärjää yllättävän pitkälle. Kaikissa asioissa ei ole pakko koittaa kepillä jäätä.

Kuten jo alussa totesin, tämän kirjoituksen tarkoitus ei ole viedä iloa kenenkään harrastuksesta. Fiksusti asiansa hoitavat eivät ole niitä, jotka käytännössä tutustuvat lain seuraamuspäätöseen.

Hyvää häiriötöntä radioharrastusta lukijoille toivottaa

Jaakko Jylhä,
valmiuskouluttaja
Hämeen Partiolaiset,
viesti- ja pepa-jaosto
("siviilissä" vanhempi rikoskonstaapeli)

Oma radiokanava partiokäyttöön 68 MHz:n taajuualueella

Telehallintokeskus on myöntänyt partiolaisille oman radiokanavan 68 MHz:n taajuualueella käytettäväksi partiotoiminnan yhteydessä. Tätä kanavaa saa käyttää ainoastaan partiotoimintaan liittyvässä radioliikenteessä. Lupa myönnetään partiopiireille tai lippukunnille. Lupia ei myönnetä yksityishenkilöille. Mikäli piiri tai lippukunta osallistuu vapaaehtoiseen pelastuspalvelutoimintaan myönnetään anomuksesta myös oikeus käyttää vapaaehtoisen pelastuspalvelun kanavaa pelastuspalvelutoiminnassa.

Suomen Partiolaisten hallitus on päättänyt että:

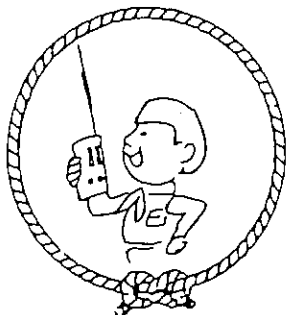
- partiopiirin tai partiolippukunnan jolle lupa myönnetään, tulee nimetä vastuuhenkilö hoitamaan radiopuhelinasioita (viestipäällikkö),
- jokaiseen partiotapahtumaan (leiri, kilpailu ym.) joissa partiolaisten radiokanavaa käytetään tulee nimetä vastuuhenkilö,
- vastuuhenkilöiden sekä radiopuhelimia käyttävien henkilöiden tulee olla vapaaehtoisen pelastuspalvelun tai partiolaisten viestikurssin suorittaneita,
- Suomen partiolaisten viesti- ja pelastuspalveluryhmä myöntää partioradioasemille laitekohtaisen kutsumerkin jota on käytettävä partioradioliikenteestä annettujen ohjeiden mukaisesti.

Suomen Partiolaisten hallitus on nimennyt Antero Hagelbergin vastuuhenkilöksi hoitamaan partiolaisten radioliikenneasioita. Kaikki kyselyt jotka koskevat viestikursseja, radiolaitteita ja radiolupiin liittyviä asioita pyydetään tekemään suoraan allamainittuun osoitteeseen:

Antero Hagelberg
Sirkkalankatu 27 A 19
20700 TURKU

Puhelin (921) 233 0140
Telefax (921) 233 0140
NMT 949-521290

(jätä soittopyyntö tai viesti NMT-vastaajaan).

Partioasemien työskentelytodisteet

Partio Awardit

Tänä vuonna on kuultu ja tullaan edelleen kuulemaan partioasemia ympäri maata ja on lienee syytä kerrata partio awardien säännöt. Suomessahan on olemassa kaksi partio awardia SUF ja WSRC-Titari awardit.

SUF-Award

SUF-award on Suomen Partiolaiset ry:n julkaisema työskentelytodiste, joka myönnetään radioamatööreille, joka on työskennellyt tai kuuntelija-amatöörille, joka on kuullut Suomen Partiolaiset ry:n radioamatööriasemat OH*SUF, OH*SGF tai OH*JAM seuraavin ehdoin:

Suomalaisen radioamatöörin on kerättävä yhteensä 10 pistettä. Kuuntelija-amatöörin ja ulkomaisen aseman on kerättävä 5 pistettä.

Yhteydestä eri piirissä toimineeseen SUF/SGF/JAM-asemaan saa yhden pisteen. Esim OH1SUF, OH2SUF, OH5SGF = 3 pistettä. Eri prefiksit lasketaan omiksi pisteikseen, esim OI1SUF, OH1SUF = 2 pistettä. Sähkötyksellä ja VHF/UHF-alueilla pidettyjen yhteyksien pistemäärä kerrotaan kahdella. Toistinasemien kautta pidettyjä yhteyksiä. Lisätietoja voit kysyä Tuomolta OH2MRO, puh. 050-60 421.

WSRC-Titari Award

WSRC-Titari Award on Tampereen Eräpoikien Radiokerhon julkaisema todiste, joka myönnetään radioamatöörille, joka on työskennellyt tai kuuntelija-amatöörille, joka on kuullut Tampereen Eräpoikien kerhoaseman OH3AP ja/tai OH3SAP sekä kerhon jäsenen seuraavin ehdoin:

OH-asemilta vaaditaan 8 pistettä. Yhteys kerhoasemaan OH3AP (ennen vuotta 1987) ja OH3SAP (vuodesta 1989 alkaen) antaa kolme pistettä. Yhteys Titarin jäsenasemaan antaa yhden pisteen.

Kerhon jäseniä ovat edellisen awardiohjeen mukaisesti seuraavat OH-asemat: OH0BHU, OH1BA, OH1MET, OH1NOR, OH2MRO, OH3CD, OH3FX, OH3GM, OH3HE, OH3IF, OH3JN, OH3KCB, OH3KGR, OH3KIJ, ON3KX, OH3LMC, OH3NKK, OH3NSI, OH5MIF, OH5MPZ, OH6MUL, OH6VM, OH7NSI ja OH9MRY.

Anomukset, johon liitetään yhteenvedo awardiin oikeuttavista yhteyksistä lähetetään osoitteella: Tampereen Eräpoikien Radiokerho Titari, PL 37, 33901 Tampere.

Yhteenvedon todistaa oikeaksi kaksi radioamatööriä. Kuuntelija-amatöörin lähettävät todistukseksi vastaanotetut QSL-kortit. Awardin hinta on 20,- mk tai 6 IRC:tä (IRC on kansainvälinen vastauskupongi, joita saa postista)

Lisätietoja voit kysellä Ristolta, OH3FX, puh. 03-376 5828

	WSRC Number: Titari Award
	Name: _____ Call: _____
	has submitted satisfactory evidence of having conducted two way QSO with/heard club station OH3AP and/or member stations in accordance with the rules of WSRC Titari Award
Date: _____	Award manager: _____

Tärkeitä osoitteita

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter r.y.

Partiotalo, Kylänvanhimmantie 29, 00640 Helsinki
Puh. 09-752 4011

Viestiohjaaja: Antero Hagelberg, Sirkkalankatu 27 A 19, 20700 Turku
Puh. 02-233 0140 k., 049-521 290

JOTA-yhdysmies: Heikki Rantanen, C/O Partiotalo, Kylänvanhimmantie 29, 00640 Helsinki

Suomen Partiolaisten radiotiedote annetaan joka kuukauden ensimmäisenä lauantaina kello 15.45 Suomen aikaa taajuudella 3740 kHz ja/tai 7090 kHz.

Suomen Radioamatööriliitto r.y. (OH2A)

Kauppinmäenpolku 9 (postiosoite PL 44, 00441 Helsinki)
Puh. 09-562 5973

Partioyhdysmies: Tuomo Niemi, Riskutie 25 A, 00950 Helsinki
Puh. 050-60 421

Radiotiedote annetaan arkilauantaina kello 15.00 Suomen aikaa taajuudella 3685 kHz, 7075 kHz ja 145 550 kHz. Bulletinin luettavissa myös sfnet.harrastus.ham uutisryhmästä sekä pakettiradiopostilaatikoista. Uutisia myös teksti-TV:n sivulta 460.

Suomen Kuuntelija-Amatöörit r.y.

C/O Jukka Kovanen, Varuskunta, rak 47 as 11, 11310 Riihimäki
Puh. 03-722 399

Suomen DX-liitto r.y.

PL 454, 00101 Helsinki
Uutisia Teksti-TV:n sivulla 461.

Kansainväliset partiotajuudet

<u>Bandi</u>	<u>SSB</u>	<u>CW</u>
80 m	3740 & 3940 kHz	3590 kHz (pohjoismaissa myös 3535 kHz)
40 m	7090 kHz	7030 kHz
20 m	14290 kHz	14070 kHz
17 m	18140 kHz	18080 kHz
15 m	21360 kHz	21140 kHz
12 m	24960 kHz	24910 kHz
10 m	28990 kHz	28190 kHz
2 m	144320 kHz (FM 145325 kHz)	

Euroopan partiolaisten radiotapaaminen, joka lauantai 09.30 GMT 14290 kHz.